

Neisha: «La gent jove juguem un paper a l'hora de mantenir la llengua viva, adaptant-la als temps actuals»

Parlem amb la cantant i 'nail artist' barcelonina, una de les propostes finalistes al certamen Terra i Cultura d'enguany | L'artista ha passat a la final, al costat de DJ Shiroy Kitsune, per la musicació del poema «Rosa als llavis», de Joan Salvat Papasseit

Neisha | Arxiu

La cantant i *nail artist* barcelonina **Neisha** ha musicat, amb el productor i DJ **Shiroy Kitsune**, "Rosa als llavis" de Joan Salvat-Papasseit. La cançó, inclosa al seu EP de debut, *Dolcesa bruna* (autoeditat, 2021), ha estat escollida pel jurat del certamen Terra i Cultura, organitzat pel celler Vall-Llach, com a una de les cinc finalistes a rebre el premi Miquel Martí i Pol 2021 a millor musicació d'un poema català.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=zd6UQV6dyMI>

Què us va portar a musicar aquest poema de Salvat-Papasseit?

Estava preparant un projecte de musicalització de poesia catalana amb ritmes de dancehall i reggaeton. Al principi vaig voler fer servir poetesses més modernes com Maria Mercè Marçal o Dolors Miquel, però aviat vaig veure frustrats els meus intents amb una manera d'escriure tan

moderna i actual. Les paraules i la forma em van semblar una mica estridents, cosa que reflecteix molt bé la societat actual, però el contingut no encaixava del tot amb el que volia dir. Pel meu gust, en aquest cas, hi havia una manca de dolçor i delicadesa. A la poesia catalana més antiga vaig trobar l'ideal per encaixar el tipus de melodies i paraules que volia dir. Amb tot això, però, vull expressar la meva admiració cap aquestes poetesses, i de totes maneres em vaig apropar més a elles dedicant-los estones de lectura. Vull seguir musicant poemes amb altres estils musicals i tornaré a intentar fer-ho amb els seus poemes.

Què t'ha interessat, doncs, de Salvat-Papasseit en concret?

N'admiro la humilitat, la ideologia i el seu paper actiu en l'activisme, a diferència d'altres artistes a qui també admiro per la seva obra, però que considero amb més privilegis a l'hora de desenvolupar la seva creativitat. A més de ser rebel i autodidacta, acompanya el seu talent literari amb el component visual de les seves obres, cosa que em fa acabar de connectar amb ell i la seva obra.

I com vas arribar a "Rosa als llavis"?

En haver escollit sempre, durant la meua carrera acadèmica, la branca que inclou la literatura, he sentit a parlar molt de Salvat-Papasseit. Per compondre la cançó, m'he ajudat també d'un portal d'internet: Mag Poesia.

Què és allò que més et crida del poema?

La musicalitat i delicadesa de les seves paraules. L'erotisme que el caracteritza és gairebé indispensable per traduir-ho a una cançó de reggaeton, i alhora pot fer-ho sense sonar vulgar.

De quins poetes ets més fan?

La passada diada de Sant Jordi de 2021 vaig publicar un tríptic de poemes musicats, *Dolcesa bruna*, on vaig fer un altre reggaeton amb lletra del drama líric de Santiago Rusiñol *La nit de l'amor*. El modernisme -i aquest autor en concret- és un corrent al qual també em sento lligada d'alguna manera. Molt més enllà vaig arribar amb la troballa de Beatriu de Dia, una comtessa del S.XII que fou una trobairitz occitana, i amb qui vaig quedar sorpresa per la seva actitud i llenguatge tenint en compte l'època. Del seu escrit "Tinc un defici, ai, inclement" vaig fer una cançó de dancehall, un altre gènere que encaixa dins del marc de la música urbana.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=zvH_G1kZEKA

Salvat-Papasseit ha estat molt musicat des dels anys setanta: Ovidi Montllor, Teresa Rebull, Guillermina Motta, Serrat, Ramon Muntaner... Què t'atrau de la cançó que musica poetes?

El fet que algú transcendeixi durant diferents èpoques, estils i persones és màgic i necessari. Amb la música es manté la transmissió oral de coneixement i es crea una intersecció entre mons que poden semblar allunyats i oposats. La tasca de la Nova Cançó va ser clau per al catalanisme durant el franquisme i així continua o pot continuar essent gràcies a les persones que en volem mantenir viva l'essència.

Vosaltres, que sou un projecte de música urbana i no un/a cantautor/a, diferencieu la musicació vostra d'alguna manera?

Jo soc una artista vocal de música urbana, que en realitat em presento en solitari com a **Neisha**. Col·laboro amb diferents productors instrumentals i discjòqueis, en aquest cas amb **Shiroi Kitsune**. Quan estava preparant el projecte de *Dolcesa bruna*, vaig demanar a les meves amistats que fan producció instrumental que m'enviessin bases de reggaeton de nova generació (una mica més experimental, desconstruït i ambiental que el pop llatí que ja coneixem). Aquesta em va semblar adient per als fragments que volia treballar del poemari de *La rosa als llavis* "Perquè has vingut" i "Visca l'amor". Un cop vaig tenir l'esbós, vaig anar a gravar a l'estudi d'un altre productor, Merca Bae. Amb ell vam afegir detalls, com un so de trencadís de vidre al vers 'mireu la noia que us guanya l'esclat' i un cant d'alosa eurasiàtica a la part que versa 'diré el teu nom i el cantarà l'alosa'.

Com vas abordar la musicació d'aquest poema de Papasseit i el videoclip que n'heu fet?

Primer vaig gravar una prova amb la base de **Shiroi** a casa meva amb un programa d'ordinador i després ho vaig millorar a l'estudi de **Merca Bae**. A l'hora de fer el videoclip, per mi és indispensable afegir-hi el *nail art*, ja que lligo la meva expressió visual i musical d'aquesta manera, complementant així les branques que em representen com a artista. Els cal·ligrames de Salvat-Papasseit podrien dur-me la mateixa sensació d'expressió visual i literària, completament lligades en una obra. Quant a la imatge, *El dinar campestre* d'Édouard Manet és la referència principal estètica d'aquest videoclip. Havia de ser a l'aire lliure, a Montjuïc, però va coincidir la data de gravació amb el temporal Filomena i vam convertir la sala de la casa on visc de lloguer en el resultat final.

Quina funció li doneu a la poesia, i quina a la cançó?

El llenguatge dolç i culte de la poesia catalana aporta el que li falta al ritme modern i escandalós d'un gènere com el reggaeton. De la mateixa manera que, amb la premissa d'escoltar una cançó més de reggaeton, mireu d'apropar la poesia catalana a un públic que manca d'interès per aquest tipus de contingut literari.

Què trobeu o us atrau de la poesia dels Països Catalans?

Hi ha un aspecte cultural, ideològic i genètic en el meu gust per la poesia catalana. El fet que sigui la meua llengua materna, n'és un. També a nivell estètic em sembla més agradable que el castellà, de manera oral i escrita. Finalment, és necessari fer servir la llengua de la nostra terra, que cada any parla menys gent, i que està morint lentament. La gent jove hi juguem un paper important a l'hora de mantenir-la viva amb orgull, adaptant-la als nous temps.